

България

ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

ноември 2023 г.

НА ФОКУС:

БАНКОВ СЕКТОР

✓ През третото тримесечие на 2023 г. банковият сектор се развиваше устойчиво и постигна солидни резултати. Така той подкрепяше ръста на икономиката като цяло.

Според данните на БНБ, активите на банките през тримесечието нараснаха с 4.0 млрд. лв. (+2.5%) спрямо второто тримесечие и достигнаха 165.1 млрд. лв., като от тях кредитите и авансите заемаха дял от 63.4%.

В рамките на кредитите и авансите, кредитите за домакинствата се увеличиха с 1.5 млрд. лв. (4.2%) или повече от два пъти по-значително в сравнение с тези за нефинансовите предприятия (фирмите), които нараснаха със 711 млн. лв. (1.5%). Важна причина за изпреварващата динамика при кредитирането на домакинствата бе задържането на лихвите на непроменени нива (Фиг. 1). От друга страна, лихвите за фирмите реагираха на глобалната тенденция за покачване цената на кредита и средно-претеглената легова лихва в този сегмент плавно се повиши – от 2.7% през септември 2022 г. на 3.8% година по-късно.

От своя страна депозитите през третото тримесечие също нараснаха, като тези на домакинства се увеличиха с 1.8 млрд. лв. (2.4%) спрямо предходното тримесечие, а депозитите на нефинансовите предприятия с 1.9 млрд. лв. (4.5%).

Собственият капитал в баланса на банковата система достигна 19.3 млрд. лв., което отговаря на прираст от 999 млн. лв. (5.4%) спрямо второто тримесечие и се дължи главно на повишението на печалбата. Тя достигна 2.7 млрд. лв., което в сравнение със септември миналата година беше с 1.2 млрд. лв., или над два пъти повече.

✓ Солидният ръст на банковия сектор поставя логично въпроса за неговата стабилност, особено предвид ключовата му роля в икономиката. В това отношение ликвидното покритие на сектора регистрира подобрене: 241.9% към септември при 225.6% към юни. В сравнителен план националният банкова система е и лидер сред избрани ключови страни от ЕС (вж. Фиг. 2). Другият централен показател за капиталовата адекватност също е висок и по последни налични данни България отново е лидер в сравнителен план (вж. Фиг. 3).

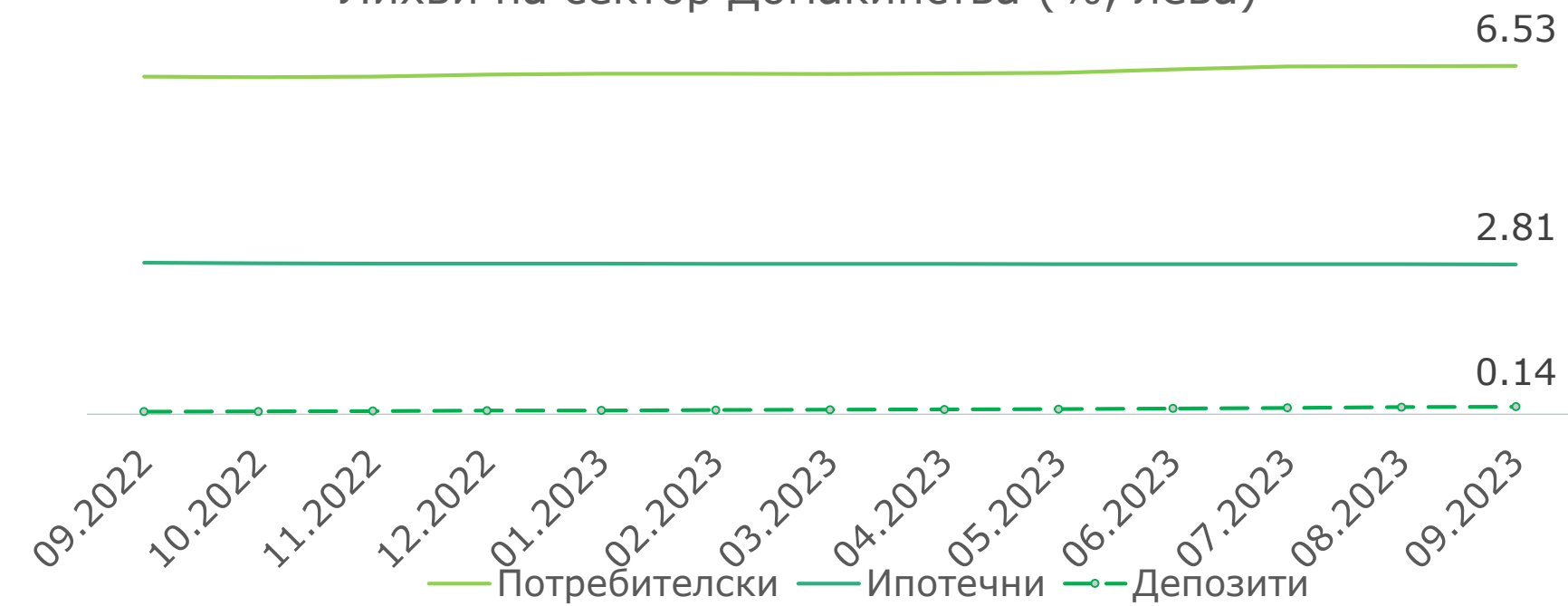
Политиката на БНБ е насочена към гарантиране стабилността на сектора. Така за деветмесечието действаше повишен антицикличен буфер от 1.5%, приложим към местни рискови експозиции, който от октомври се повиши на 2.0%. Този буфер цели да засили устойчивостта на сектора при потенциално нарастване на необслужваните кредити и обезценките. Освен това в две стъпки бяха повишени и минималните задължителни резерви на банките: от 5% на 10% за юни и от 10% на 12% от юли насам. С това БНБ цели по-бързо и значително пренасяне на повишените лихвени нива на паричната политика в еврозоната в цената на кредитите в страната. Очаква се това да повлияе за охлаждане на кредитната активност и съответно за ускоряване забавянето на инфлацията в страната, както и за ограничаване на кредитния риск в банковата система.

Д-р Емил Калчев, Главен икономист
emil.kalchev@ubb.bg

БАНКОВИ ЛИХВИ

Лихви на сектор Домакинства (% , лева)

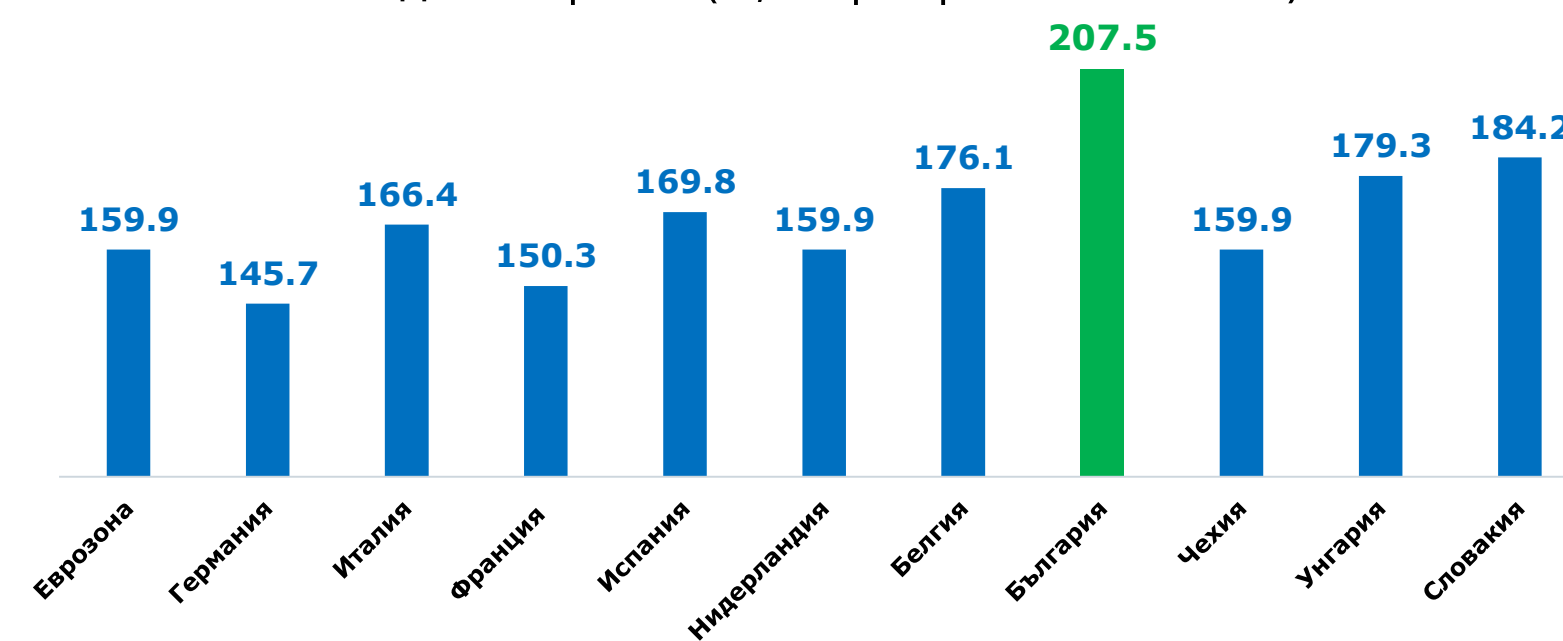

Фиг. 1

ЛИКВИДНОСТ

Ликвидно покритие (% , второ тримесечие 2023)

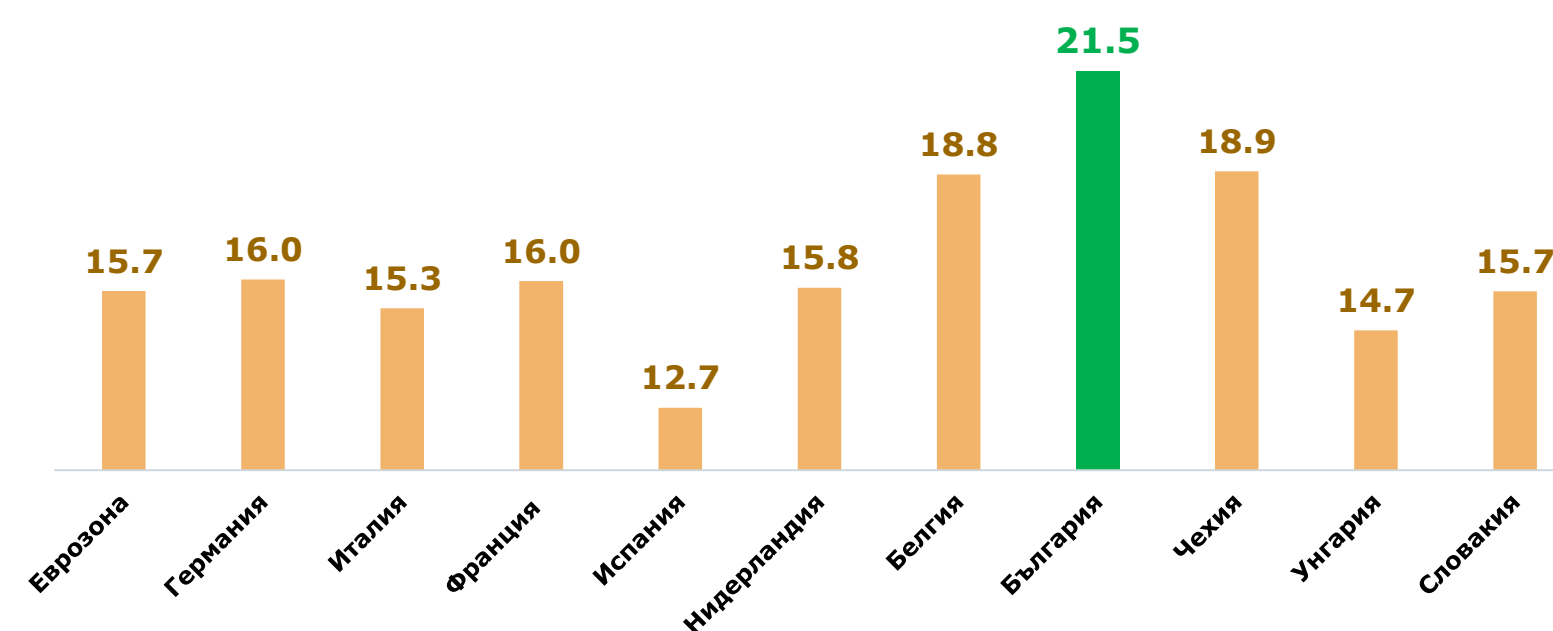

Фиг. 2

КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ

СЕТ1 Капиталова адекватност (% , второ тримесечие 2023)

Фиг. 3

ИЗБРАНИ ПРОГНОЗИ

	БВП (% реално)			Инфлация (% средногодишно)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Еврозона	3.4	0.5	0.7	8.4	5.6	2.9
Германия	1.9	-0.3	0.4	8.7	6.3	3.0
Белгия	3.2	0.9	0.9	10.3	2.6	3.3
Словакия	1.8	1.2	2.2	12.1	10.8	5.9
Чехия	2.4	-0.3	2.3	14.8	12.3	2.6
Унгария	4.6	-0.5	3.0	15.3	17.4	5.7
БЪЛГАРИЯ	3.7	1.8	2.3	13.0	9.0	5.0
Полша	5.5	0.2	3.2	13.2	11.3	5.5
Румъния	4.2	2.5	3.2	12.0	9.0	7.0
САЩ	1.9	2.3	0.9	8.0	4.2	2.6
Китай	3.0	4.9	4.1	2.0	0.6	2.0
Турция	5.5	3.4	2.0	72.3	52.0	44.5

Източник: KBC Economics

Редактор: Божидар Гюров, bojidar.gurov@ubb.bg

ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ: Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.